

# ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КИРКОВО ПРЕЗ 2018 Г.

## I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно просветни задачи. По своята същност и историческа даденост носят в себе си първичния образ на гражданското общество у нас. Те са пример за устойчива културна институция, които имат специфична мисия за съхраняване и развитие на традиционните ценности на нацията. Читалищата са не само обществени сдружения, но и културни институции, които се уповават на своите корени като социални, културни, образователни и информационни организации.

На територията на община Кирково са регистрирани 12 народни читалища, чрез които се реализира културния и духовен живот:

- НЧ „Никола Вапцаров 1947”, с. Кирково;
- НЧ „Възраждане 1928 г.”, с. Бенковски;
- НЧ „Васил Левски 1952”, с. Дрангово;
- НЧ „Пробуда 1948”, с. Фотиново;
- НЧ „Родопска пробуда 1935”, с. Тихомир;
- НЧ „Васил Априлов 1947”, с. Чорбаджийско;
- НЧ „Христо Смирненски 1954”, с. Чакаларово;
- НЧ „Елин Пелин 1979”, с. Долно Къпиново;
- НЧ „Искра 1958”, с. Домище;
- НЧ „Христо Ботев 1963”, с. Завоя;
- НЧ „Пеньо Пенев 1985”, с. Кърчовско;
- НЧ „Христо Ботев 1952”, с. Добромирци.

Съгласно чл. 26а, от ал.1 до ал. 4 от Закона за народните читалища председателите изготвят и внасят предложения за дейността си пред Кмета на Община Кирково. Общинска администрация внася предложението, като ежегодна Програма за развитие на читалищната дейност пред Общински съвет - Кирково.

## II. ЦЕЛИ

### 1. Основна цел на Програмата

Настоящата програма има за цел подпомагане организирането и реализацията на комплекса от дейности, както и оказване на съдействие за повишаване активността на читалищните ръководства, с цел създаване на благоприятна творческа среда за учене през целия живот за всички възрастови групи, ползващи услугите на народните читалища, както и активизиране обмена на информация между община Кирково и останалите културни институти.

Програмата ще подпомогне и популяризира годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

### 2. Основни цели на читалищата са:

- запазване и разпространение на българските традиции и обичаи, песни и танци;
- съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи и привличане на млади хора;
- представяне на привлекателни форми за опознаване на миналото, традициите и културните постижения;
- превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване;
- формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравностойно положение, етнически общности и други;

- укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с общината, с културните и образователните институции.

### **III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ, ДЕЙНОСТИ И ПРИОРИТЕТИ**

През 2018 г. развитието на читалищната дейност в община Кирково ще продължи в изпълнението на следните основни задачи и дейности:

#### **1. Основни задачи:**

- да опазва културно-историческото наследство и националните традиции;
- да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- да поддържа и обогатява материалната си база;
- да разработва и реализира инициативи /проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност;
- да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;
- да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население;
- да развива ползотворното сътрудничество между читалищата на територията на общината, на региона и страната;
- да поддържа активно партньорство с общинската администрация, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.

#### **2. Основни дейности**

За постигане на целите си, съгласно ЗНЧ читалищата са обвързани със следните дейности:

##### **2.1. Библиотечна дейност**

Функциите, задачите и начина на работа на читалищните библиотеки са регламентирани от ЗНЧ и Закона за обществените библиотеки (ЗОБ). Те обслужват местното население и задачата им е:

- обновяване на библиотечния фонд в зависимост от читателските интереси;
- подобряване дейността на библиотеките, съобразена с интересите и нуждите на населението, чрез различни форми на културно – масовата работа;
- осъществяване на изложби, свързани с бележити дати на личности и събития от местен, регионален и национален характер;
- провеждане на срещи и литературни четения на новоиздадена литература и млади автори.

Приоритет ще останат пак най-малките, децата от подготвителните групи на детските градини с цел създаване на интерес към книгата преди постъпването им в първи клас и привличането им за нови читатели.

##### **2.2. Културно - информационна дейност:**

- осъществяване на културният календар за читалищните прояви;
- повишаване на художественото и жанрово разнообразие на културните мероприятия;
- участие в културните мероприятия на общината;
- честване на официалните и традиционни празници и годишнини;
- провеждане на мероприятия, свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местни традиции и обичаи.

##### **2.3. Любителско - художествено творчество:**

- повишаване на художествено – творческите постижения на любителските състави и индивидуални изпълнители, чрез привличане на специалисти – ръководители;
- активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в културно – масови събития.

##### **2.4. Подобряване финансовото състояние на читалището чрез:**

- осъществяване на контакти с личности и фирми за набиране на допълнителни средства за по-активно участие на любителските състави и индивидуални изпълнители в местни и национални програми, конкурси и фестивали;
- увеличаване броя на членовете на читалището;
- членски внос;

- проекти и програми;
- дарения и спонсорства.

### **2.5. Обучение и квалификация:**

- участия на щатните работници в семинари, обучения и други, свързани с повишаване квалификацията им по основните читалищни дейности и работа по проекти.

### **2.6. Работа по проекти**

За да продължи да се развива културния живот в Общината е необходимо координирано сътрудничество между културните институции и използване възможността за кандидатстване по различни програми с проекти за финансиране на дейностите им. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своя цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране. Общината е партньор и винаги ще подпомага техните условия в тази насока.

### **3. Приоритети**

И през настоящата 2018 г. община Кирково ще подкрепя дейността на работещите народни читалища, като важни центрове за съхраняване и развитие на любителското творчество и инициатива и културно-просветителски звена. Днешните реалности изискват от читалищата да бъдат високо отговорни самоуправляващи се културни сдружения на гражданите, особено в населените места, където се явяват като единствен културен институт. Приоритети през 2018 г. ще бъдат:

- Продължаване подкрепата на Общински съвет - Кирково и общинската администрация за приобщаване на гражданите към глобалното информационно общество, а именно чрез съдействие за устойчивост на проектите по Програма Глоб@лни библиотеки – България, в която са включени пет народни читалища на територията на Община Кирково – НЧ „Н. Й. Вапцаров” с. Кирково, НЧ „Родопска пробуда” с. Тихомир, НЧ „В. Левски” с. Дрангово, НЧ „Възраждане” с. Бенковски и НЧ „Пробуда” с. Фотиново, които предоставят безплатни услуги за хората от съответните населени места.

- Създаване на условия за равнопоставеност и преодоляване на информационната и социална изолираност на децата и младите хора, чрез по-широкия им достъп до модерните информационни и комуникационни технологии, предоставени от тези пет читалища;

- Усъвършенстване на механизма за финансиране на народните читалища и осъществяване на обществен контрол на разходваните бюджетни средства, съгл. чл. 26а, ал. 4 и ал. 5;

- Стимулиране интереса и любовта на младите хора към фолклорното наследство на нашия край.

### **IV. ФИНАНСИРАНЕ**

Финансирането на дейностите на народните читалища на територията на Община Кирково се извършва съгласно регламентирана държавна субсидия за 2018 година. Субсидираната численост за читалищата в Община Кирково за 2018 г., е 19 субсидирани бройки, а стандартът за една субсидирана бройка е в размер на 8 375,00 лева. Общата субсидия за годината е в размер на 159 125 лева.

Разпределението на средствата се извършва от Комисия за разпределяне на субсидията за читалищата на територията на община Кирково за организиране и провеждане на читалищната им дейност, в която участват всички читалищни секретари.

Финансирането със средства от бюджета на община Кирково за дейности на народните читалища се извършва съгласно Решение на общински съвет – Кирково и сключени договори с Кмета на община Кирково (съгласно чл. 26а, ал. 1, 2, 3 от ЗНЧ).

### **V. СРОКОВЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ**

Настоящата Програма е разработена съгласно чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища и е с продължителност до 31 декември 2018 година.

## Предложения за дейността на читалищата в община Кирково за 2018 година

№ по ред	Културна проява	Месец на провеждане	Място на провеждане /участници/
1.	Отбелязване на празника „Бабин ден – българския ден на благодарността”	м. януари	НЧ с. Домище, НЧ с. Добромирци.
2.	Изготвяне на изложба за „Най-оригинално ръчно плетиво”	м. януари	НЧ с. Д. Къпиново
3.	„Трифон Зарезан”- отпразнуване деня на лозаря	м. февруари	НЧ с. Дрангово
4.	Тематични изложби на книги и фотоси, посветени на 145 г. от смъртта на Апостола на свободата Васил Левски и беседа с учениците	м. февруари	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Кирково, НЧ с. Чорбаджийско.
5.	Честване на Деня на самодееца с изложби	м. март	НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Кирково, НЧ с. Добромирци.
6.	Организиране на тържества за посрещане на Баба Марта с участие на деца от детските градини и училищата по населени места	м. март	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Домище, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Кирково, НЧ с. Завоя, НЧ с. Чорбаджийско.
7.	„Легендата за мартеницата” – литературно четене, конкурси и изложби от ръчно изработени мартеници с деца и ученици	м. март	Всички НЧ
8.	Отбелязване на Национален празник на Република България- 3 март, чрез организиране на конкурси, изложби и др.	м. март	Всички НЧ
9.	Организиране на тържества в чест на Международния ден на жената – 8 март	м. март	Всички НЧ
10.	„Да посрещнем заедно пролетта”- честване на първа пролет – изложба на поздравителни картички, тържества с деца от детските градини	м. март	НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Д. Къпиново.
11.	Участие на читалищата в тържествено честване на 104 –години от създаването на община Кирково	м. март	Всички НЧ
12.	Участие в Национален детско-юношески конкурс за музикално и танцово изкуство „Орфеева дарба”- гр. София	м. март	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Тихомир.
13.	„Шарен, шарен Великден” – изложба – конкурс за най-красиво	м. април	НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Домище,

	великденско яйце с участието на деца от детските градини и училищата		НЧ с. Завоя, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Дрангово.
14.	Ден на хумора и шегата	м. април	НЧ с. Кирково
15.	Седмица на детската книга и изкуствата за деца - четене на произведения на български автори с деца от детските градини и училищата	м. април	НЧ с. Бенковски, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Дрангово.
16.	Пролетен празник „Цветница”	м. април	НЧ с. Домище
17.	Честване на „Гергьовден”	м. май	НЧ с. Кирково, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Завоя, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Фотиново.
18.	Ден на библиотекаря	м. май	НЧ с. Бенковски
19.	Честване на 24 май – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост - организиране на конкурси, изложби, кътове и др. на местно ниво	м. май	Всички НЧ
20.	Селски празник с. Дрангово	м. май	НЧ с. Дрангово
21.	Участие в регионалния Фестивал – „Кърджали – столица на толерантността”	м. май	НЧ с. Бенковски
22.	Честване на деня на детето чрез организиране на тържества, конкурси и изложби на детски рисунки с участието на децата от населените места	м. юни	Всички НЧ
23.	Ден на Христо Ботев – провеждане на литературно четене с участието на ученици, подреждане на изложби и др.	м. юни	НЧ с. Дрангово, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Чорбаджийско.
24.	Участие в Традиционния есенен празник „Фестивал на чушката Кирково -2018 г.”	м. септември	Всички НЧ
25.	Отбелязване на Деня на съединението - 06.09 и Деня на независимостта - 22.09	м. септември	НЧ с. Тихомир, НЧ с. Кирково.
26.	Отбелязване на Деня на народните будители	м. ноември	НЧ с. Кърчовско, НЧ с. Дрангово, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Чорбаджийско, НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Кирково.
27.	Участие в организирането на селските събори - с. Чакаларово - с. Фотиново	м. септември м. октомври м. ноември	НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Фотиново, НЧ с. Чорбаджийско,

	- с. Чорбаджийско - с. Тихомир - с. Бенковски		НЧ с. Тихомир, НЧ с. Бенковски.
28.	Честване на обичаи и религиозни празници	м. юни м. август	Всички НЧ
29.	Организиране на „Кулинарен конкурс” за родопски ястия.	м. декември	НЧ с. Д. Къпиново
30.	Организиране турнири – тенис, футбол, волейбол, баскетбол, шах		НЧ с. Д. Къпиново, НЧ с. Чакаларово, НЧ с. Тихомир, НЧ с. Завоя, НЧ с. Бенковски, НЧ с. Добромирци, НЧ с. Тихомир.
31.	Честване на коледните и новогодишни празници	м. декември	Всички НЧ

**Забележка:** Програмата за развитие на читалищната дейност е изготвена на основание на база внесени предложения от народните читалища от община Кирково до Кмета на общината за 2018 година. Тя е визирала най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища и е отворена за допълнения и актуализиране при необходимост.

Изготвил:

Гл. специалист „КМДСТ”: \_\_\_\_\_  
(Хабибе Изет)

Съгласувал:

Началник отдел „ОКЗСДСТ”: \_\_\_\_\_  
(Стела Димитрова)